

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

nimi: Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit

registrikood: 80062328

tänava/talu nimi, Aretuse 2

maja ja korteri number:

alevik: Märja alevik

vald: Tähtvere vald

maakond: Tartu maakond

postisihnumber: 61406

e-posti aadress: kontor@lammas.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Tulemiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Netovara muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Raha	10
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	10
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	11
Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad	12
Lisa 7 Kasutusrent	12
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	13
Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	13
Lisa 10 Liikmetelt saadud tasud	14
Lisa 11 Tulu ettevõtlusest	14
Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	14
Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud	15
Lisa 14 Tööjõukulud	15
Lisa 15 Seotud osapooled	16
Aruande allkirjad	17

Tegevusaruanne

TEGEVUSARUANNE 2016

Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit (ELKL) (kuni 21.05.2016 Eesti Lambakasvatajate Selts (ELaS)) on vabatahtlik mittetulundusühing, mis ühendab Eesti Vabariigi lamba- ja kitsekasvatuse arendamisest huvitatud isikuid ja nende ühendusi. 2016. aastal jätkas liit oma põhikirjaliste tegevustega, milleks on lamba- ja kitsekasvatuse arendamine Eestis, tõuaretuse koordineerimine, jõudluskontrolliandmete kogumine ja tõuraamatute pidamine. Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit omab tegevusluba eesti valgepealise ja eesti tumedapealise lambatõu tõuraamatute pidamiseks ja jõudluskontrolli läbiviimiseks.

Liikmeskond

01.01.2016 seisuga oli Eesti Lambakasvatajate Seltsil liikmeid 236, neist üks auliige. 31.12.2016 oli Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liidus liikmeid 225, kelle hulgas üks auliige. Liikmemaksudest laekus 2016. aastal liidule tulu 3524€. Liikmemaks oli 2016. aastal 20€.

Töötajad

Kuni 21.05.2016 üldkoosolekuni korraldas seltsi tööd seitsmeliikmeline juhatus koosseisus Annika Väli (juhatuses esimees), Eil Sellis (aseesimees), Priit Hinto, Mats Meriste, Agu Teeveer, Anne Grünberg ja Mart Leibur. Kuna kolm juhatuses liiget (Agu Teeveer, Anne Grünberg ja Mart Leibur) olid esitanud tagasiastumisavaldused, valis üldkoosolek juhatusse kaks uut liiget – Rainis Ruusamäe ja Taavi Eigo – ning juhatus jätkas tööd kuueliikmelisena. Seltsi administratiivset tööd korraldasid tegevjuht Taime Puura (kuni aprillini) ja aretustöö koordinaator Andrus Randver. Pärast Taime Puura omal soovil lahkumist 2016. a aprillis võttis tema tööülesanded osaliselt enda kanda juhatuses esimees Annika Väli. Alates 1. juulist asus Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liidu juhatuses assistendi ametikohal osalise koormusega tööle Katrin Tambat, kes asus tegelema tehnilist ja korralduslikku laadi küsimustega ning pakkuma Pässu 2.0 programmi kasutajatuge. Oktoobris esitas Annika Väli juhatuses tagasiastumisavalduse. Juhatuses ettepanekul asus Katrin Tambat alates novembrist tööle täiskoormusega tegevjuhi ametikohal. 9. detsembril kogunenud erakorraline liidu üldkoosolek valis uueks juhatuses esimeheks Ants Kuksi, aseesimehena jätkas Eil Sellis. Juhatuses esimehe töö on üldkoosoleku otsusega tasustatud juhatuses esimehe tasuga.

Aretusalane töö

Aretusalase tööga või selle koordineerimisega on seotud kõik palgatöötajad ja kõik juhatuses liikmed. Kokkuvõtte aretusalasest tööst esitatakse Veterinaar- ja Toiduametile.

2016. aasta aretusaruanne hõlmab poegimisperioodi 1. septembrist 2015 kuni 31. augustini 2016. Aretuspopulatsiooni suurus kõikides paaritusgruppides kasutatud uttede järgi oli 2403 looma. Talleregistrisse kanti 2428 elustalle. Lammaste kinnitatud aretusprogrammide nõuetele vastavat jõudluskontrolli tehti 2016. aasta alguses 27 karjas. Perioodil 1.01.-31.12.2016 lahkus jõudluskontrollist 1 kari. 2016. aastal liitus jõudluskontrolliga 10 karja. Aasta jooksul (01.01.2016–31.12.2016) kanti eesti valgepealise ja eesti tumedapealise lambatõu tõuraamatutesse ja nende lisadesse 1032 lammast.

Jätkati tallede 100 päeva massi määramiseks vajalike kaaluandmete kogumist liidu kaalusüsteemiga. Liit korraldas jõudluskontrolliandmete kogumist, korrastamist, sisestamist, kontrollimist ja töötlemist, maedi-visna seiret, lammaste hindamist farmis ja näitustel ning farmide ülevaatus. Jõudluskontrollikarjade maedi-visna staatuste info on nähtav kodulehel, samuti tõuraamatusse kantud elusjäärade andmed. Liit on vahendanud ka infot tunnustatud jõudluskontrollis olevate lammaste ostmise ja müümise võimaluste kohta.

Jaanuaris 2016 mindi üle uuele aretuse andmebaasile Pässu 2.0, mis on kasutajasõbralikum ja pakub lambakasvatajale rohkem võimalusi. Lisaks on ta ka administreerimissõbralikum. Jaanuaris toimus andmebaasi koolitus aretajatele, kogu aasta jooksul jätkus individuaalne töö kasvatajate-aretajatega ning andmebaasi korrastamine. Aasta jooksul tehti andmebaasile ka mitmeid olulisi arendusi, täiendusi ja parandusi.

Augustis korraldati juhatuses eestvedamisel aretuse ümarlaud, mis keskendus aretuse andmekogu teemadele ning arendusele. Novembrikuus toimus uute aretusprogrammide teemaline juhatuses laiendatud koosolek.

Riigi eelarvest eraldati 2016. a aretustoetusena 63 404 eurot, mida kasutati lammaste aretustöö korraldamiseks (jõudlusandmete kogumiseks ja töötlemiseks, geneetilise väärtuse hindamiseks, tõuraamatu pidamiseks, aretustööks vajaliku inventari soetamiseks jm).

Projektid

Selts (Liit) osales väljapanekuga Maamessil 21.-23. aprillil, Luige kevadlaadal 6-8.maini, Sõmeru Maaelufestivalil 28. mail, Saare maapäeval 8.-10. septembril ning Palamuse laadal 17. septembril.

Jaanuaris PRIA Teadmussirde ja teavituse maakondlikku programmi esitatud kaheksast projektitaotlusest sai positiivse otsuse viis. Projekti raames korraldatavad õppepäevad teemal "Teadmispõhine lambakasvatuse" toimuvad 2017. aasta teises pooles viies maakonnas - Hiiu- Harju-, Rapla-, Saare- ja Võrumaa.

Detsembris toimus sügisseminar teemal „Erinevad lambakasvatuskontseptsioonid“, kus esitati ettekannetena ja arutati läbi neli erinevat lähenemist lamba- ja/või kitsekasvatusele - maastikuhooldusel baseeruv lambakasvatus, kvaliteetse lambaliha (lihialamba) tootmisele orienteeritud lambakasvatus, kõrge aretusväärtusega aretuslamba tootmine ning kitsekasvatuse võimalused Eestis. Ettekanded tegid Mario Talvist, Vallo Seera, Mats Meriste ja Anne Grünberg.

Septembrikuus sai disainer Lüüli Kiige kujunduses valmis ELKL uue logo projekt, mis kinnitati 22.09 juhatuse koosolekul.

Koostöö

Jätkus koostöö Keskonnaametiga kiskjakahjude kompenseerimise osas. Jaanuaris esitati Keskonnaministeeriumile ja Maaeluministeeriumile ELaS ettepanek kiskjakahjude vältimiseks tehtud kulutuste hüvitamise piirmäära tõstmiseks. See oli järgnev tegevus 2015. aasta kiskjakahjude ümarlauale.

Märtsis andsid seltsi esindajad Annika Väli ja Priit Hinto Riigikogu maaelukomisjonile ülevaate lamba- ja kitsekasvatuse sektori olukorrast ning seltsi tegevusest ja väljendasid seltsi valmisolekut olla valdkonda koordineerivaks üksuseks, kes oleks partneriks täitevvõimule ja vahendaks infot tootjatele. Olulisemate muredena toodi välja lihtsustatud toiduhügieenireeglite ning nõuetele vastavate väikeste tapamajade puudumine, lammaste turustamine ja logistika. Puudulik on ka info levitamine ja koolituste korraldamine kitse- ja lambakasvatavatele. Räägiti ka veeseadusega seotud probleemidest.

Liidu esindajad osalesid koos teiste lambakasvatuse- ja maaeluorganisatsioonide esindajatega Maaeluministeeriumi juhtimisel toimunud lambasektori arengukava koostamise ümarlauakoosolekul - 24. märtsil, 18. mail, 6. juulil ja 5. oktoobril. Lepiti kokku arengukava eesmärgid ning Eesti Lambakasvatavate Seltsi arengukava materjale aluseks võttes koostati Eesti lambasektori SWOT analüüs ning sõnastati prioriteetsed probleemid. Eesti Lamba- ja Kitsekasvatavate Liitu esindasid ümarlauakoostumistel Annika Väli, Priit Hinto, Rainis Ruusamäe ning Katrin Tambat. Töö jätkub 2017. aastal.

Maaeluministeeriumiga toimus koostöö ka seoses aretustoetuse määramise reeglite muutmise. Maaeluministeerium kutsus aretusorganisatsioonide esindajad aasta viimastel kuudel kolmel korral ministri määruse „Põllumajandusloomade aretustoetuse saamiseks esitatavad nõuded ning toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord“ muutmise aruteludele. Liitu esindasid erinevatel koostumistel Eil Sellis, Rainis Ruusamäe, Katrin Tambat ja Andrus Randver. Koostöös Kihnu Maalamba Kasvatavate Seltsiga esitas liit detsembris kirja Maaeluministeeriumile, palvega tõsta aretustoetuse ühikumäärasid. 2017. aastaks otsustati siiski ühikumäärasid mitte muuta. Aasta lõpul esitasid aretus- ja jõudluskontrollikarjade omanikud nõuetekohase riigiabi saaja abitaotluse järgmise aasta tegevustes osalemiseks.

Veterinaar- ja Toiduameti (VTA) peadirektori Indrek Halliste ja ELaS juhatuse esimehe kohtumisel maikuu olid arutelul kauplemissuhted kolmandate riikidega, lihtsustatud tingimustel tapapunktide rajamine ja kõrvalseaduste käitlemine.

Detsembris esitas liit Veterinaar- ja Toiduametile kinnitamiseks aretajatega koostöös koostatud lley'n'i ja dorperi lambatõugude aretusprogrammid. VTA poolt lükati need koos kommentaaride ja soovustega täienduste osas tagasi. Töö aretusprogrammidega jätkub 2017. aastal.

Eesti Lambakasvatavate Seltsi juhatuse algatusel töösse läinud lambakasvatuse konsulentide meeskonna loomine sai aasta jooksul täiendust kuue uue konsulendi võrra. Lisaks varem tegutsenud konsulentidele pakuvad 2016. aastast alates oma teenuseid Maaelu Edendamise Sihtasutuse (MES) nõuandeteenistuse lambakasvatuse konsulendid Ann-Mari Anupõld, Eil Sellis, Tiina Vester, Enel Niin ning Katrin Tähepõld ja kitsekasvatuse konsulent Marge Salumäe.

ELaS (ELKL) esindaja on osalenud Maaelu Edendamise Sihtasutuse nõuandeteenistuse nõuandva nõukoja töös, esindades lamba- ja kitsekasvatavaid. Kuni novembrini 2016 oli nõukoja liikmeks Annika Väli, alates novembrist Katrin Tambat.

Augustis korraldas Läti Lambakasvatavate Selts Valmiera lähistel rahvusvahelise lambakasvatuskonverentsi, kus osalesid lisaks Lätile ja Eestile ka Soome, Norra, Islandi, Suurbritannia, Saksamaa, Fääri saarte ja Taani lambakasvatuseorganisatsioonide esindajad. Eesti Lamba- ja Kitsekasvatavate Liitu esindasid Eil Sellis, Katrin Tambat ja Andrus Randver, ettekande lambakasvatusest Eestis tegi Katrin Tambat.

Info ja koosolekud

Liidu liikmetega suhtlemiseks jätkab tööd ELKL infolist. Listikirjad lähevad 208 adressaadile. Liit vahendas lammaste müügi- ja ostuinfot kodulehe kaudu.

2016. aastal toimus kaks üldkoosolekut - korraline üldkoosolek 21.05.2016, mil muude otsuste hulgas muudeti ka ELaS põhikirja ning võeti vastu otsus nimetada Eesti Lambakasvatavate Selts ümber Eesti Lamba- ja Kitsekasvatavate Liiduks. 9.12.2016 kogunes erakorraline üldkoosolek, mis kinnitas senise juhatuse esimehe Annika Väli lahkumisavalduse ning valis uueks juhatuse esimeheks Ants Kuksi.

Juhatus kogunes koosolekule seitsmel korral: 15.01.2016, 17.03.2016, 26.04.2016, 16.06.2016, 22.09.2016, 18.10.2016 ja 8.11.2016. Koosolekute otsused on liidu liikmetele edastatud infolisti kaudu.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	46 063	60 170	2
Nõuded ja ettemaksud	28 811	66 644	3,4
Kokku käibevarad	74 874	126 814	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	3 679	5 353	5
Immateriaalsed põhivarad	5 039	6 474	6
Kokku põhivarad	8 718	11 827	
Kokku varad	83 592	138 641	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	5 804	46 500	4,8
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	23 707	39 016	
Kokku lühiajalised kohustised	29 511	85 516	
Kokku kohustised	29 511	85 516	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	53 125	51 235	
Aruandeaasta tulem	956	1 890	
Kokku netovara	54 081	53 125	
Kokku kohustised ja netovara	83 592	138 641	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	3 524	3 136	10
Annetused ja toetused	78 713	89 208	9
Tulu ettevõtlusest	27 126	57 079	11
Muud tulud	540	1 252	
Kokku tulud	109 903	150 675	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-78 713	-89 208	12
Mitmesugused tegevuskulud	-22 449	-53 407	13
Tööjõukulud	-4 383	-2 580	14
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-3 091	-3 055	5,6
Muud kulud	-96	-231	
Kokku kulud	-108 732	-148 481	
Põhitegevuse tulem	1 171	2 194	
Intressikulud	-222	-256	
Muud finantstulud ja -kulud	7	-48	
Aruandeaasta tulem	956	1 890	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	1 171	2 194
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	3 091	3 055
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-280	0
Kokku korrigeerimised	2 811	3 055
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	37 833	-30 413
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-56 005	40 281
Makstud intressid	-222	-304
Kokku rahavood põhitegevusest	-14 412	14 813
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-752	-11 827
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	1 050	0
Laekunud intressid	7	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	305	-11 827
Kokku rahavood	-14 107	2 986
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	60 170	57 184
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-14 107	2 986
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	46 063	60 170

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2014	51 235	51 235
Aruandeaasta tulem	1 890	1 890
31.12.2015	53 125	53 125
Aruandeaasta tulem	956	956
31.12.2016	54 081	54 081

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Lambakasvatajate Seltsi 2016. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimikonna poolt välja antud juhendid. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas, pangas.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Ettevõtte arvestusvaluuta on euro. Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Kursimuutusest tekkinud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tuluna või kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Nõuete laekumise tõenäolisust hinnatakse iga ostja kohta eraldi. Varem allahinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Varud

Ostetud kaubad müügiks võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega seotud veo- ning teistest otsestest väljaminekutest, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara on bilansis kajastatud varad maksumusega üle 700 euro ühiku kohta ning kasuliku elueaga üle ühe aasta. Materiaalset põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil ja kajastatakse bilansis jääkmaksumuses. Amortisatsiooninormid põhivarale
Inventar, arvutid, transpordivahendid 20%

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 700

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ja muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusid. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub arvestades sisemise intressimäära meetodit.

Annetused ja toetused

Valitsuse sihtfinantseerimise vahendeid kajastatakse bilansis lähtudes RTJ 12 nõuetest brutomeetodil.

Varade sihtfinantseerimisel võetakse soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varade soetamise toetusena saadud summa kajastatakse bilansis kohustusena, mis kantakse tuludesse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Seotud osapooled

Seotud isikuteks on juhatuse liikmed, nendega seotud ettevõtted ja lähisugulased.

Seotud on aruandeaastal sõlmitud tehinguid.

Tulemi aruande koostamisel on lähtutud RTJ 14 st. Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhiselt, tulude ja kulude vastavuse printsiibist lähtudes. Liikmemaksud kajastatakse tuluna võttes arvesse, et laekumine on selles perioodis tegelikult kindel.

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Kassa	722	506
Arvelduskonto	45 341	59 664
Kokku raha	46 063	60 170

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	17 534	17 534
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 143	5 143
Ettemaksed	5 954	5 954
Muud makstud ettemaksed	5 954	5 954
Nõuded avantsistile	180	180
Kokku nõuded ja ettemaksed	28 811	28 811
	31.12.2015	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	52 322	52 322
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	8 497	8 497
Ettemaksed	5 825	5 825
Tulevaste perioodide kulud	8	8
Muud makstud ettemaksed	5 817	5 817
Kokku nõuded ja ettemaksed	66 644	66 644

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks		16		
Käibemaks	343		8 343	
Üksikisiku tulumaks		568		525
Sotsiaalmaks		1 094		995
Kohustuslik kogumispension		66		60
Töötuskindlustusmaksed		73		66
Ettemaksukonto jääk	4 800		154	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	5 143	1 817	8 497	1 646

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
			Masinad ja seadmed	
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed		
31.12.2014				
Soetusmaksumus	1 042	10 641	11 683	11 683
Akumuleeritud kulum	-590	-8 037	-8 627	-8 627
Jääkmaksumus	452	2 604	3 056	3 056
Ostud ja parendused	1 050	3 602	4 652	4 652
Muud ostud ja parendused	1 050	3 602	4 652	4 652
Amortisatsioonikulu	-384	-1 971	-2 355	-2 355
31.12.2015				
Soetusmaksumus	2 092	14 243	16 335	16 335
Akumuleeritud kulum	-974	-10 008	-10 982	-10 982
Jääkmaksumus	1 118	4 235	5 353	5 353
Ostud ja parendused	752		752	752
Amortisatsioonikulu	-109	-1 267	-1 376	-1 376
Müügid	-1 050		-1 050	-1 050
31.12.2016				
Soetusmaksumus	1 794	14 243	16 037	16 037
Akumuleeritud kulum	-1 083	-11 275	-12 358	-12 358
Jääkmaksumus	711	2 968	3 679	3 679

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2016	2015
Masinad ja seadmed	770	
Arvutid ja arvutisüsteemid	770	
Kokku	770	

Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kokku	
	Arvutitarkvara	
31.12.2014		
Soetusmaksumus	6 391	6 391
Akumuleeritud kulum	-6 391	-6 391
Jääkmaksumus	0	0
Ostud ja parendused	7 175	7 175
Amortisatsioonikulu	-701	-701
31.12.2015		
Soetusmaksumus	13 566	13 566
Akumuleeritud kulum	-7 092	-7 092
Jääkmaksumus	6 474	6 474
Amortisatsioonikulu	-1 435	-1 435
31.12.2016		
Soetusmaksumus	13 566	13 566
Akumuleeritud kulum	-8 527	-8 527
Jääkmaksumus	5 039	5 039

Lisa 7 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2016	2015
Järgmiste perioodide kasutusrenditulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2016	31.12.2015
12 kuu jooksul	2 121	2 121
1-5 aasta jooksul	1 630	1 630

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2016	2015
Kasutusrendikulu	2 121	2 188

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	847	847
Võlad töövõtjatele	3 140	3 140
Maksuvõlad	1 817	1 817
Kokku võlad ja ettemaksed	5 804	5 804
	31.12.2015	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	26 104	26 104
Maksuvõlad	1 646	1 646
Saadud ettemaksed	18 750	18 750
Tulevaste perioodide tulud	18 750	18 750
Kokku võlad ja ettemaksed	46 500	46 500

Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2014	Saadud	Tulu	31.12.2015
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Aretustoetus	39 016	81 408	-81 408	39 016
Projektid	0	7 800	-7 800	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	39 016	89 208	-89 208	39 016
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	39 016	89 208	-89 208	39 016
	31.12.2015	Saadud	Tulu	31.12.2016
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Aretustoetus	39 016	63 404	-78 713	23 707
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	39 016	63 404	-78 713	23 707
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	39 016	63 404	-78 713	23 707

Lisa 10 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2016	2015
Mittesihotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	3 524	3 136
Kokku liikmetelt saadud tasud	3 524	3 136

Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2016	2015
Tulu	27 126	57 079
Kokku tulu ettevõtlusest	27 126	57 079

Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2016	2015
Üür ja rent	665	0
Mitmesugused bürookulud	556	34
Lähetuskulud	264	0
Koolituskulud	4 102	4 964
Tööjõukulud	38 693	47 929
Raamatupidamisteenus	2 400	2 425
Näitused, messid	779	497
Jõudluskontrolliandmete kogumine ja haldamine	7 336	21 962
Koduleht IT arendus	2 625	842
Projektid	0	10 400
Loomade geneetilise väärtuse hindamine	3 500	0
IT kulud riist ja tarkvarale	1 376	0
Aretuse andmebaasi hooldus ja majutus	940	0
Kontrollide ja testide kulud	3 380	0
Autoga seotud kulud	4 514	0
Is auto kompensatsioon	1 724	0
Juriidilised kulud	4 690	0
Kommunaalkulud	1 072	0
Muud	97	155
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	78 713	89 208

Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2016	2015
Üür ja rent	0	1 020
Energia	0	1 663
Elektrienergia	0	240
Soojusenergia	0	395
Kütus	0	1 028
Mitmesugused bürookulud	168	728
Lähetuskulud	468	978
Liikmemaksud	220	589
Ostetud kauba müügikulu	588	900
Autokulud	0	1 667
Kasutusrent	0	2 188
Lihalammaste ost	18 750	31 090
Sidekulud	0	533
Postikulud	0	182
Kontrollide ja testide kulud	0	2 831
Jõudluskontrolli andmete haldamine	0	2 000
IT-kulud riist ja tarkvarale	0	146
Reklaam	918	607
Vastuvõtukulud	0	231
Erisoodustused	0	48
Isikliku auto kompensatsioon	0	147
Omafinantseering projektidele	0	3 400
Juriidilised kulud	0	1 185
Kommunaalkulud	0	402
Tellitud transport	1 248	0
Muud	89	872
Kokku mitmesugused tegevuskulud	22 449	53 407

Lisa 14 Tööjõukulud (eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	32 848	38 792
Sotsiaalmaksud	10 228	12 801
Kokku tööjõukulud	43 076	51 593
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	38 693	49 013
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	2	2

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2016	31.12.2015
Füüsilisest isikust liikmete arv	78	78
Juriidilisest isikust liikmete arv	158	158

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2016	31.12.2015
	Nõuded	Nõuded
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	36	36

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2016	2015
Arvestatud tasu	4 357	6 783
Sõidukompensatsioon	430	2 664

Seotud osapoolteks loetakse juhatuse ja seltsi liikmeid.
Juhastuse ja seltsi liikmetele ei ole makstud erisoodustusi.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 01.04.2017

Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit (registrikood: 80062328) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANTS KUKS	Juhatuse liige	01.06.2017

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Lamba- ja kitsekasvatus	01451	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
E-posti aadress	kontor@lammas.ee